

CSONGRÁDILAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi észtilemi cikkei, levelei, előfizetési és hirdetésidő-jelek küldendők.

Keziratok nem adódnak vissza.

Felelős szerkesztő: Áder János.

Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Az egészségügy államosítása.

A közigazgatás államosítása ugyilatszük rövidesen napirendre kerül, mert ez évi július hónap elejére tervbe van véve a hivatalfőnökök kinevezése, mit azután az év végéig követni fog a többi állás betöltése. Ilyen viszonyok között, minthogy az egészségügy egyik legfontosabb része a közigazgatásnak, természetesen, hogy ezt is bevonnák az államosítás keretébe és ez időpont a legelőszólatosabb és idősebb részében.

Tapaszhalhatta már mindenki, hogy egészségügyi törvényeinknek és intézkedéseinknek azért nincsenek kellő eredménye, mert az arra elsősorban hivatott tényező a község a maga birajával és előjárásával nincsennek meggyőződve ama rendelkezések szükségéről és jelentőségéről. A mai keretekben tehát lehetetlen kellő módon imperatíve eljárni, a leggyorsabb helyen jelentkező indolencia miatt, amelynek forrása nem annyira a rosszakarat, mint inkább a tudatlanság. Innen van aztán; hogy a fertőző betegségek ellen való óvintézkedések, az első ragados betegek kellő időben való bejelentése sok helyen a legnagyobb küzdelemmel vagy alig viheto keresztül.

Ha valahol kigyult egy ház, a lakosság részint emberszeretettel, részint pedig saját jól fölfigyelt érdekéből siet a mentéshez, de a behurcolt első vörhenyesetről alig értesülünk, és ha értesülünk is alig tudjuk a kellő intézkedéseket megtenni. Ha köztudatba ment, hogy az égő házat el kell oltani már csak azért is, mert a többi ház is veszedelemben van, segédkezni kellene nyújtani a községi lakosságnak abban is, hogy az első ragados beteget elkülönítsük és megmentsük! Aki a községi viszonyokat ismeri, nagyon jól tudja, hogy ettől még nagyon messze vagyunk és az egészségügyi kultúra egyre még mindig késik az éjhomályban.

Sok községben pocsolya talaj-

vizet isznak és nincs mód rá a legtöbb helyen, hogy megfelelő ivóvizet szolgáltató kuttal lássuk el ez embereket egyszerűen azért, mert nem akarják belátni annak fontosságát és közérdekű voltát. A legtöbb helyen nem tudunk megfelelő járványkorházat létesíteni, mert nem akarjuk belátni, hogy az nemcsak a kolera, hanem az ugyiszólván mindennapos járvány-szerű ragados betegségek ellen való védekezésül is szolgál. Ha a fertőző betegségből felgyógyult a gyermek, a ruhaneműt és az egész lakást fertőtleníteni kellene és legnagyobb küzdelmekkel sem tudjuk elérni, hogy a községek legalább körjegyzőségeinkint tanult és szakszerűen kitanított fertőtlenítőkhöz jussanak, pedig ezek mint községi egészségügyi örök igen becses szolgálatot teljesíthetnek!

A járvány kitör a faluban, óriás pusztítást végez a gyermek-seregben, szaporodnak az apró sirkeresztek a temetőben, a szomorú eseménynek hamar hirmondója akad és kitünik, hogy sem kutya, sem járványkorháza sem fertőtlenítője nincs a községnek. De még

TRARIKZAN

A vörös ház.

Román.

Minő örökség? Félve kérdik,
S döböntő érzés járja végig,
Szívünknek érzékeny húrjait.
Balsejtelmüknek gyors útjait,
De megnyugtadják im azonnal,
„Nem történt semmi nagyobb baj,
Aggodalomra nincsen semmi ok.
Bár az örökség biz elég sok!”

Az égre! mégis, . hát mi történt?
Oltjátok meg hamar e rejtvényt,
A kíváncsiság már ugy gyötör,
Honnan száll egünkre új gyönyör,
Szerénykedések olyan megható,
Hisz a dolog nyilvánvaló,
Tiétek lett, mi tudjuk régen,
A vörös ház a Mikszáth téren,

Almodtok tán, vagy mit beszéltek,
Nem ülünk fel az ilyen meséknek,

Nem álom ez mindenki mondja,
Az „Est” hosszú csikkben tudatja,
Beszélük színházban — tenniszben,
A hirt meg nem dönti semmisen,
Oróljetez hát. Ti boldogok,
Rátok a szerencse mosolyog!

Az örökhatyó bizonyára,
Jó öreg ut volt, kinek vágya,
Beldoggá tenni embereket,
S mily öröm, hogy épp titeket.
A rokótság bár sirt-zokogott,
De a jó öreg makacsokótt.
Palotámat nem hagyom másnak,
Csakis a kedves Höllő párnak,

A történet bár szép s megható,
Reátok nézve mulattató.
Mégis részvéttel, kegyelettel,
Az emlék had maradjon fel!
Hamar gyászruhát, . miegyebbet,
Gyászoljátok a jó öregot,
A sirja legyen koszorus.
Hisz titecz már a „Maison Ronge.”

De végre ingerülten kérdik.
A kegyeletet sem kimélik.
Ki volt tehát az örökhatyó?

Tudja a jó Mindenható.
En mástól hallám. . En is mástól.
Egyik Pétertől — másik Pakól,
S lassan elfogy minden remény.
Örökhatyó, . . a közvélemény!

Oh édes kedves Közvélemény!
Rég találkoztam véled én,
Te jól Te rossz! Te szép. Te durval
Kit felemelsz Kit sujtasz ujra.
Te osztogatsz szép palotákat,
Tőled a sok jó csak ugy árad
De rólunk a rosszat elhiszed.
Es leszeded a keresztvizet,

Szép „Maison Rodge” hát Isten véled,
A Höllő pár nem sajnál téged,
Almaikat te nem zavartad,
Ok téged bírni nem akartak.
Vágyuk az élet ismerése,
A szépnek jónak megértése.
Látták ők már sok furcsaságot,
Kacagják a bolond világot.

nagyobb városokban is mint pl. nálunk is sok a hiány az egészségügy terén. Ha aztán meg van a baj, akkor bűnbakot keresnek, rácsapnak egyes tisztviselőkre és megfélemlenek arról, hogy egyesek küzdelme meddő és hiába. Nem az egyén a hibás, hanem rendszer, melynek gyarló keretében a legjobb törekvések is hajótörést szenvednek!

A történelem, társadalom és élet igazolják, hogy csakis azok az eszmék tudnak diadalhoz jutni, a melyeket erős köztudat tart felszinen, egy hatalmas imponáló és követelő higénikus köztudat még mindig nem fejlődhetett ki a nép egészségügyi tudatlansága miatt. Másrészt azonban az is bizonyos, hogy kormányozni annyit jelent, mint előrelátni és így az államhatalomnak, látván, hogy ez a mai állapot a magyarság létérdekédek rovására megy, haladéktalanul hozzá kell fognia az egészségügy államosításához.

UJDONSÁGOK

— A főispánné zászlóánya. Egy 20 tagból álló vásárhelyi küldöttség kereste fel a főispánné Örméltóságát szentesi otthonában és arra kérte, hogy a hódmezővásárhelyi iparos kör augusztus havi zászlószentelési ünnepe során a zászlóanyai tisztet vállalja el. A küldöttséget Szatmáry Tihamér főkapitány, Kalmár Zsigmond az iparos kör elnöke és Fejérvári József lapszerkesztő vezették a méltóságos asszony elé, akiknek ez alkalommal egy szép csokrot is átnyújtottak. A méltóságos asszony kész örömmel vállalta a neki hódoló tisztelettel és szeretettel felajánlott zászlóanyai tisztet.

— Száraz az időjárás. Már innen onnan egy hónapja hogy az eső nem esett, az igaz, hogy a föld alsó része még bír nedvességgel, de a felsője már nagyon száraz. A veteményekre nagyon is el kelne az eső. Ahogy ismerjük az alábbi időjárást felőss hogy beköszönt az aszály.

— A csurgó töltés. Az a néhány kisbirtokos, akik eddig fentartották a csurgói gátat tovább nem bírja fentartani amennyiben az összes csurgói és erzebelei szőlőtulajdonosok, kiknek elszokta önteni az ár a birtokukat nem járulnak hozzá hanem elvárják hogy 10 — 12 kisbirtokos védje meg nagy költséggel és fáradtsággal az ő birtokait is. Most azt várják azok kik eddig is védelmezték a gátat hogy alakuljon meg a bukrosi ármentesítő társulat és abban az esetben kérik fogják, hogy őket is vonják be abba a társulatba. Hát bizony itt lenne az ideje, hogy a bokrost is mentesítsék.

— Virágoznak a fák. Ilyen virág-pompába már rég ideje, hogy nem diszelegtek a gyümölcsfák. A szőlők között valóság-gal élvezett beszívni a virág illatot. A barack elvirágozott minden baj nélkül, már fejlődésnek indult a gyümölcse. A cseresznye, a meggy, a szilva és az alma teljes virágdíszben pompáznak, csak a körte maradt sok helyen meddő. A betakart szőlők is szépen fakadnak, ellenben a be nem takartak, még késnek, lehet, hogy megsynylík a kemény telet.

— Béla napja. A Béla napját az idén a tanuló ifjuság nem ünnepelhette meg.

mert hiszen Farkas Béla az állami polg. fiúiskola érdemes igazgatója elhunyt. Azonban Babocs Béla a Csongrád—sövényházi arm. társulat igazgatója barátai és tisztelői azzal leplek meg, hogy tiszteletére a Kaszaniczky féle vendéglőbe szép estélyt rendeztek. Az estélyen megjelent Faragó Antal országgyűlési képviselőnk, Dr. Szarka Mihály a 48-as párt elnöke. Súlyi Gyula főjegyző és még többen. Az estély kedélyesen telt el.

— Változás a vasúti menetrendben. Május hó 1-én a Csongrádiak régi vágya fog teljesülni, mer a vasut igazgatóságnak kiadott legújabb hirdetménye szerint az estéli vonatunk csatlakozást nyer a Budapesti személy vonathoz. Az új menetrend szerint az esteli vonatunk Szentesről 6 óra 39 perc helyett már 5 óra 35 p indulis Fegyverházára 8 óra 10 p, helyett már 6 óra 58 p érkezik és csatlakozni fog 7 óra 3 p, induló pesti személy vonathoz. Ennek mindenki örülhet csak éppen a szállodások nem.

— Elcsipett vadászok. Tisza Mihály patikai mezőőr már régebben észrevette, hogy a járásában vadászok garázdálkodnak de sehogy sem sikerült neki őket tetten érnie. Tisza azonban nem nyugodott, míg végre f. hó 21-én este sikerült a tetteseket Balla János és öccse személyében elcsipnie s a náluk levő 2 nyulat és 1 db. kétesdívű vadász fegyvert elvette tőlük s mint bűnjelket a rendőrségnek átadta. Mint értesülünk a derék mezőrendőrt a vadász társulat 20 korona jutalomban részesítette.

— Aki a más pénzén mulat, Csak van még ügyes ember a világon, az pedig nem más mint Csernus Lajos aki három könnyen hívó embertől tudot pénzt szerezni, hogy azt elmulassa. Csernus Istvántól 10 koronát, Fekete Jánostól 7 koronát és Pitrik Farkastól 6 koronát olyformán hogy elhitette velük miszerint Tenyeri Mihály gözmalmi igazgatóval disznókat vásárolt, de a pénzüket nem futotta ki. Ha disznókat nem is vett, a lényeg azonban megmaradt mert úgy berugott a más pénzén, hogy bizonyára malacnak bevált volna.

— felmentették a gyújtogatás vádjáról. A múlt év május 14-én este 10 óra-kor kigyulladt idősebb Pap József Pacsirta utca 5 szám alatt levő házának az udvar felőli belső része. A ház szorosan együtvé vol építve ifj. Pap József házával. Ebben az ügyben volt folyó hó 19-én az új esküdt-széki törvény alkalmazásával az első esküdt-széki tárgyalás Szegeden amelyen mint vádlott ifj. Pap József Pacsirta utcai lakos tilt gyújtogatással vádolva. A tüzeset alkal-mával megállapították, hogy gyújtogatás történt mert azon a részen ahol a tűz kiütöt egy ládába petroleommal leöntött forgácsok között egy gyertyát találtak. Ifj. Pap József és a felesége pedig tűz kiütése előtteltávoztak hazáról. A tárgyalás folyamán ifj. Pap József tagadta a bűncselekményt. Noha a tanúk súlyos terhelő valamást tettek ellene, de a gyújtogatást nem látták. Ezen az alapon ifj. Pap Józsefet az esküdtek nem bűnösnek mondták ki és a gyújtogatás vádjáról felmentették. Az ítélet jogerős.

STECKENPFERD

LILIONTEJSZAPPAN

utollérhetetlen hatású szepők ellátására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra mit számtalan leírásal bizonyíthatunk Gyógytárakban, Drogeriakban, Illatszert és todrasz üzletekben 80 fillérről kapható. Szintny páratlan hatású női kezépolás is Bergmann „Manera” krémje, mely dobozokban 70 fillérről mindenütt kapható.

VOR. Bergmann & Co. Teschen a. E.

— Nedves lábhat az esős időszakban nem lehet elkerülni. Ha a lábak hideg napokon órákig nedvesek maradnak s beáll egy nátha vagy hurut mely nem ritkán komoly tüdőbajra vezet, ezt gátolja meg legjobban a S i r o l i n R o c h e e s mely kellemes illatú és minden gyógyszerárban kapható.

RÉZÁGYAK, félrez és vaságy- gyermekágy, kocsi, szék, éjjeli szekrény szoba-klozet acél-sodrony ágybetét fű és vasrámára sodrony nyugágy, kocsiülés, mozdó és ruha-fogas, szén és fatartók, töltők, patkány és egerfogók, szénlapát és horog, rúd rudak, afrik. madracz, — Szálloda és kórház és kerti berendezések stb. Legutányosabban szállít GARAI KAROLY vas és réz-butor készítő ARADON.

Nyilatkozat.

Lapunk 1911 évi július hó 30-ik számában az újdonsági rovatban „Szenzációs letartóztatás” címmel egy újdonság jelentek meg amelyet Deszpoth István járási csendőrmester információja alapján irtunk meg, nevezetesen, hogy Bogdán József azért tartóztatott le, mert állítólag változtatott, a segítő társai pedig Sági Pál és Pető Jolán voltak. Miután kidörült, hogy az egész ügyben mindannyian távol álltak, sőt Sági Pál és Pető Jolán semmiféle változtatásban részt nem vett, kötelességünknek tartjuk a közleményt helyre igazítani és tőlük bocsánatot kérni.

a kiadónival.

3192 1914, számhoz.

Csongrád község előjáróságától,

Hirdetmény.

Értesített a község arról, hogy a bukrosi püszára kihajtható jószágoknak hatósági átvétele a folyó évi Aprilis hó 29-én „Szerdán” fog megtörténni, mely időre a kihajtható jószágok átvétele az előző évi szokáshoz képes a bukrosi csőszháznál fog eszközöltetni.

Bizel kapcsolatosan az is közhirre tetetik, hogy azon legelői járandóságok melyek a kiváltás napjáig a tulajdonosok által kiváltva nem lesznek f. évre legelőnek leendő használatra a f. évi Aprilis 28-án (Kedden) d. e. 10 órakor a község-háznál az adófényzari hivatalos helyiségben a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen fognak eladatni s a befolyt összegekből az adó és egyéb járulékok levonása utáni összeg további intézkedést a községit letétpénztárban lelétként fognak kezelteni.

Csongrád, 1914 évi Aprilis hó 21-én

Előjáróság,

Értesítés

SZABÓ GÉZÁNAK piac téren lévő háza egészben vagy két részben eladó, esetleg egy szobás lakás és üzlet helyiség azonnal kiadó, ugyanott egy kerékpár minden elfogadható áron azonnal kiadó.

242 sz. 1914 végreh.

Árverés hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. I 479 2 számú végzése következtében Dr. Vecseri Sándor ügyvéd által képviselt csongrád vármegyei gazdasági egyesület javára alperesek ellen 646 K. 30 f. s jár erejéig 1913 évi január hó 15 n foganatosított kielégítés végrehajtás útján le és felülfoglalt és 900 kor. becsült következő ingóságok, u. m. tehén, bornyával nyilvános árverésen adandóknak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1912-ik évi V 488 8 számú végzése folytán 628 kor 99 f. hátr. tökékövetelés, ennek 1913 évi szeptember hó 23 napjától járó 8 % kamatai, erejéig Csongrádon adosok tanyáján a Haleszben 1588 sz. a. leendő megtartására

1914 évi május hó 2-ik napjának dél utáni 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bívatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t.c. 107 és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni,

Amennyiben az elárvarendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX, t.c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Csongrádon 1914 évi április hó 18 án,

Pajor Zsigmond
kir. bir végrehajtó

243 sz. 1914 végreh.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. II. 3924 számú végzése következtében Dr. Vecseri Sándor ügyvéd által képviselt csongrád vármegyei gazdasági egyesület javára alperesek ellen 544 K f. s jár. erejéig 1913 évi március hó 22 én foganatosított kielégítés végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1320 kor becsült következő ingóságok, u. m. tehén, ló, kocsi, boros hordók nyilvános árverésen adandóknak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V 101 12 számú végzése folytán 300 kor 98 fil. hátr. tökékövetelés, ennek 1913 évi november hó 4 napjától járó 8 % kamatai erejéig csongrádon adosok lakásán csemegi utca 28. sz. a. leendő megtartására

1914 évi május hó 2 ik napjának dél előtti 11 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvarendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881 évi LX t.c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Csongrádon 1914 évi április hó 18,

Pajor Zsigmond
kir. bir, végrehajtó,

A betegség

gyakran követi egy időszak melyben a labbdadozó levertnek érzi magát és a legcsekélyebb megerőltetés is kifárasztja, Ez az állapot úgy gyermeknek mint felnőttnél különös figyelmet igényel, nehogy visszaesés a félggyulladás reményét tönkretegyje. A célszerű táplálkozás mellett becses szolgálatot tesz a labbdadozónak a könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj emulsió többek között kitűnő étvágyat is kölcsönöz neki. A

Scott-féle emulsió

által tartalmazó finom Lofoten gőzhalolaj mint egy szer sem emeli az életerőt, megszünteni a bágyadság érzését és új vért képez szóval megacélozza a testet és életörömhöz juttatja.

A Scott féle emulsió nyáron éppen úgy hat mint a hidegebb évszakokban, csak hogy Scott féle emulsióknak kellemeni és nem utanzatnak.

Egy redeti liter ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógytárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges m b H címére, Wien VII akkor egy gyógytár útján próbaadagot küldünk.

Egy jól irni és olvasni tudó fiú tanulónak felvétetik, a lap kiabóhivatalában.

„Club“ Czigarettapapír

csak az a valódi

amelyen az itt lenyomott

védjegy van,

Minden könyv 100 lapot tartalmaz

Utánzatoktól amelyek mind silányok

evakodjanak.

Sirolin „Roche“

biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin „Roche“ kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin „Roche“-al való hosszabb kurákkal

A légzési szervek

meghűléseit legbiztosabban a Sirolin „Roche“-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin „Roche“-t kérni.

Orvosok

ajálják mert a legjobb szer köhögés ellen

KAIZER-téle

Mell Karamellék

a 3 hársfáva

Milliók

használják

KÖHÖCÉS

rekedtség, katarus, elnyájkásodás, görcsös és számarköhögés ellen

6100 bizonyítvány orvosok és magánosoktól kezességek a biztos eredményt.

Nagyon kellemes etvágygerjesztő és jó ízű cukorka

Csomagja 20—40 fillér. Dobozba 60 fillér. kapható:

Weisz Béla és Barna Henrik gyógyszerészeknél Csongrádon és minden gyógyszerertárban

Igazán!

„Csak üvegben tessék venni!”

Kaphatók:

Csongrádon	Szentesen	Kunsztmártonban
Cseh Pál	Dobray Sándor	Kádár József
Ifj. Hatvani György	Eisler Lajos	Klein Adolf
Piroska Ferenc	Horváth I. és Társa	Kövecz Endréné Molnár János utóla
Váradi Jakab	Ifj. Kovács Sándor	
Klein Ferencnél		

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi
 kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható dr. ogériákban, gyógyszerertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék ellogadni

Kölnivíz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozt JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölnivíz-poudert és kölnivíz-szappant ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakóhelyén, mert a világhírt cég magyarországi képviselője;

HOLCZER EMIL ZOLTAN Budapest, VIII, ker., Szigetvari-u. 16. sz.

egyszerű levelezésre azonnal válaszzal közli hol szerezhető be az eredeti minőség!

Ujdonság**Csodaréztrombita**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal.

csak 6 korona.

Wagner, „Hangszerkiral,”

országszerte elsőrendű hangszerertárhéza BUDAPEST, József-körút 15. — Fényképes hangszerátjegyzék ingyen

OVAS FIGYELEM A PONTOS CZIMRE ÉS HAZSZAMRA

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrád.